

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 9Co/231/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113219666
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Kohút
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8113219666.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci navrhovateľa: CD Consulting s.r.o., so sídlom Politických väzňů 1272/21, Nové Město, 110 00 Praha 1, Česká republika, IČO: 264 29 705, zastúpeného Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 864 421, proti odporcovi: J. Z., bytom J. XXX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu: VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV, so sídlom Šafárikovo nám. 7, 811 02 Bratislava, IČO: 42362962, zastúpeného advokátom JUDr. Patrikom Podhorským, so sídlom Zámocká 36, 811 01 Bratislava, v konaní o plnenie zo zmenky, o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Stará Ľubovňa č. k. 5C/201/2013-140 zo dňa 25.5.2015, takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie súdu prvého stupňa.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa pripustil vstup do konania ako vedľajšieho účastníka VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV, so sídlom Šafárikovo nám. 7, 811 02 Bratislava, IČO: 42362962. Rozhodnutie odôvodnil tým, že nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu (ďalej len „nariadenie“) nemá vlastnú úpravu vedľajšieho účastníctva, preto v súlade s čl. 19 nariadenia platí úprava § 93 O.s.p..

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ poukazujúc na charakter predmetného konania, ktoré je európskym konaním vo veciach s nízkou hodnotou sporu, právne regulovaným nariadením. Namietal nesúlad ustanovenia § 93 ods. 2 O.s.p. s čl. 19 ods. 2, 3 Ústavy SR. Argumentoval tiež názorom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci 6Cdo 357/2012. Poukázal na to, že vedľajší účastník získava prístup k osobným údajom spotrebiteľa, pričom spotrebiteľ k takémuto prístupu nedal súhlas. Vedľajší účastník koná bez toho, aby bol aspoň v minimálnom kontakte s účastníkom konania. Ide o neoprávnené zasahovanie do súkromného života účastníka konania. Zároveň dochádza k rozporu s ustanovením § 7 ods.1 zákona č. 428/2002 Z. z. o ochrane osobných údajov, ktorý neoprávnené spracovávanie prísne sankcionuje. Napokon považuje odvolateľ na mieste vyžadovať súhlas spotrebiteľa so vstupom vedľajšieho účastníka do konania, čím by sa zabránilo porušovaniu jeho ústavných práv. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

K odvolaniu navrhovateľa sa vyjadril vedľajší účastník, ktorý vo svojom vyjadrení zo dňa 17.8.2015 navrhol napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdiť.

Odvolací súd preskúmal napadnuté uznesenie v zmysle zásad upravených v § 212 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“), bez nariadenia pojednávania podľa § 214 O.s.p. a dospel k záveru, že uznesenie je správne. Odvolací súd sa stotožňuje s dôvodmi napadnutého uznesenia a na doplnenie jeho správnosti poznamenáva:

Podľa čl. 19 nariadenia pokiaľ toto nariadenie neustanovuje inak, európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu sa riadi procesným právom členského štátu, v ktorom sa konanie vedie.

Podľa § 93 ods. 2 O.s.p. ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu.

Podľa § 93 ods. 3 O.s.p. v znení do 31.12.2014 do konania vstúpi buď z vlastného podnetu alebo na výzvu niektorého z účastníkov urobenú prostredníctvom súdu. O prípustnosti vedľajšieho účastníctva súd rozhodne len na návrh.

Z dôvodovej správy k § 93 ods. 2 O.s.p. (k novele účinnej od 15.10.2008): „Navrhovaná právna úprava súvisí s právnou úpravou v zákone č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) v znení 539/2005 Z. z. a zákona 326/2007 Z. z., v zákone č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov a v zákone č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov. Úprava má za cieľ umožniť širšiu ochranu osobám na ochranu ktorých sú zriaďované rôzne právnické osoby najmä združenia a súvisí aj s transpozíciou rôznych smerníc určených na ochranu spotrebiteľa, osôb, vo vzťahu ku ktorým bola porušená zásada rovnakého zaobchádzania a pod. Navrhovaná právna úprava umožňuje rozšíriť predmet konania na návrh vedľajšieho účastníka. Cieľom navrhovanej úpravy je rozšíriť ochranu práv na prípady, na ochrane ktorých existuje dôležitý verejný záujem, avšak v ktorých by bolo veľmi problematické zo strany subjektov - ktoré majú vzhľadom na svoje zameranie alebo predmet činnosti záujem na ochrane tohto verejného záujmu - vstupovať do konaní (najmä na strane navrhovateľa) ako vedľajší účastníci. Dôvodom je fakt, že v danej situácii by bolo takmer nemožné preukázať právny záujem na výsledku. V praxi ide hlavne o právnické osoby v postavení mimovládnych organizácií zameraných na ochranu jednotlivcov a skupín pred diskrimináciou, o združenia na ochranu spotrebiteľov a podobne“.

Podľa bodu 50 uznesenia Súdneho dvora zo dňa 16.11.2010 vo veci C-76/10 (Pohotovosť s.r.o. proti S. Q.) „Vzhľadom na povahu a význam všeobecného záujmu, na ktorom sa zakladá ochrana spotrebiteľov, ktorú smernica 93/13 zabezpečuje, jej článok 6 musí byť považovaný za ustanovenie, ktoré je rovnocenné s vnútroštátnymi pravidlami, ktoré v rámci vnútroštátneho právneho poriadku majú právnu silu noriem verejného poriadku (rozsudok Asturcom Telecomunicaciones, bod 52).

Podľa názoru odvolacieho súdu nie je vo všeobecnom záujme, ak by sa mala spotrebiteľovi odoprieť možnosť poskytnutia ochrany podľa článku 6 smernice Rady 93/13/EHS na to špecializovanými subjektmi.

Skutočnosť, že vôľu vstúpiť do určitého konania prejaví právnická osoba, činnosť ktorej je zameraná na ochranu práv spotrebiteľa, neznamena, že spotrebiteľ musí s jej vstupom do konania súhlasiť. Povahe a účelu občianskeho súdneho sporového konania by sa priechil vstup takéhoto vedľajšieho účastníka do konania, ktorý by bol spotrebiteľovi nanútený. (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci 3Cdo 188/2012 publikované ako rozhodnutie 62. v Zbierke rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 4/2014).

V kontexte uvedeného odvolací súd konštatuje, že po oznámení vedľajšieho účastníka, že vstupuje do predmetného konania písomným podaním dňa 9.9.2014, okresný súd s jeho vstupom oboznámil odporcu a vyzval ho, aby súdu oznámil či súhlasí, aby v konaní na jeho podporu vystupovalo občianske združenie VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV. Odporca sa k vstupu vedľajšieho účastníka do konania na jeho strane, ako ani ku konaniu samotnému nijako nevyjadril, a to ani v súvislosti s podaným odvolaním, ktoré je predmetom tohto odvolacieho konania. Z nečinnosti odporcu a súčasne za pozitívne vymedzených podmienok možnosti vstupu vedľajšieho účastníka do súdneho konania, napokon nemožno vyvodzovať nesúhlas odporcu, ktorý by mal za následok nepripustenie vstupu vedľajšieho účastníka do súdneho konania v predmetnej právnej veci.

Podľa článku 7 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa členské štáty zaviazali k vytvoreniu účinných mechanizmov, aby sa predchádzalo súvislému

používaniu neprijateľných (nekalých) zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách. Práve vedľajší účastník môže privodiť naplnenie tohto cieľa svojou aktivitou.

Podstatou účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu je snaha všetkými dostupnými procesnými prostriedkami pomôcť tejto strane, na ktorej v konaní vystupuje, k výhre v spore a má rovnaké procesné práva a povinnosti, ako hlavný účastník konania, teda môže napr. podávať opravné prostriedky.

Ak by išlo o neinformovaného spotrebiteľa, súd v takýchto prípadoch zohľadní úkon vedľajšieho účastníka, aj keď odporuje úkonu spotrebiteľa, ale je v jeho záujme (§ 93 ods. 4 O.s.p.). Je neakceptovateľné (porov. uznesenie Súdneho dvora Európskej únie C-76/10 POHOTOVOST', bod 50), aby súd bol nástrojom na priznávanie plnení z neprijateľných zmluvných podmienok (príp. na základe nekalých obchodných praktík) voči neinformovaným spotrebiteľom (porov. rozsudok Súdneho dvora Európskej únie C 429/05, bod 61 „V bode 26 už citovaného rozsudku Océano Grupo Editorial a Salvat Editores Súdny dvor rozhodol, že účel článku 6 smernice 93/13, ktorý členským štátom ukladá zabezpečiť, aby nekalé podmienky neboli pre spotrebiteľa záväzné, nemožno dosiahnuť, ak je na spotrebiteľovi, aby sám poukázal na nekalý charakter týchto podmienok. V sporoch, ktorých hodnota je často obmedzená, môžu náklady na služby advokáta prevyšovať záujem, ktorý je predmetom sporu, čo môže spotrebiteľa odradiť od toho, aby sa proti uplatneniu nekalých podmienok bránil. Ak je pravdou, že v mnohých členských štátoch procesné pravidlá jednotlivcom umožňujú, aby sa obhajovali v takých sporoch sami, existuje nezanedbateľné nebezpečenstvo, že najmä z dôvodu svojej nevedomosti spotrebiteľ na nekalý charakter jemu predložených podmienok nepoukáže. Z toho vyplýva, že účinnú ochranu spotrebiteľa možno dosiahnuť, len ak sa vnútroštátnemu súdu prizná možnosť posúdiť uvedené podmienky bez návrhu.“).

Štát má medzinárodný záväzok chrániť hospodárske záujmy spotrebiteľov (čl. 169 Zmluvy o fungovaní EÚ). S tým je spojená aj povinnosť prihliadať na práva spotrebiteľa a chrániť jeho záujmy aj v prípade, že spotrebiteľ nie je v konaní procesne aktívny.

Súd je povinný vykladať a aplikovať ustanovenie § 93 ods. 4 O.s.p. umožňujúce vedľajšiemu účastníkovi konať samému za seba tak, aby sa nezmarila možnosť vedľajšieho účastníka zbaviť spotrebiteľa plnenia z neprijateľnej zmluvnej podmienky (nekalej obchodnej praktiky), ak konanie ešte nie je právoplatne skončené.

Vedľajší účastník má podľa prvej vety § 93 ods. 4 O.s.p. v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník a teda má právo okrem iného aj nazerať do súdneho spisu a robiť si z neho výpisy, odpisy a fotokópie alebo požiadať súd o vyhotovenie fotokópií za úhradu vecných nákladov (§ 44 ods. 1 O.s.p.), pričom táto činnosť priamo predpokladá možnosť oboznámenia sa s osobnými údajmi účastníkov konania a prípadne aj s predmetom telekomunikačného tajomstva, ak je aj to obsahom súdneho spisu. Tým ale nie je dotknutá jeho povinnosť chrániť takto získané osobné údaje (podľa zákona č. 428/2002 Z.z. o ochrane osobných údajov) a zachovávať telekomunikačné tajomstvo (podľa § 63 ods. 2 zákona č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách) a vyvarovať sa zneužitia svojho postavenia vedľajšieho účastníka v konaní.

Vstup vedľajšieho účastníka do konania sa neprieči ani cieľom konania podľa Nariadenia (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, teda zjednodušenie a zrýchlenie konania a zníženie nákladov na takéto spory. Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu sa využíva na cezhraničné spory obhajované ako aj neobhajované, čo vyplýva z čl. 5 ods. 1 nariadenia, v zmysle ktorého môže súd nariadiť aj ústne pojednávanie, ak to považuje za potrebné, alebo ak o to požiada niektorá z procesných strán. Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu nie je typickým skráteným konaním, v ktorom je účasť vedľajšieho účastníka vylúčená.

Na predmetnú právnu vec preto nemožno aplikovať závery uznesenia NS SR vo veci 6 Cdo 357/2012, na ktoré navrhovateľ vo svojich odvolacích námietkach odkazuje.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie s osvojením si dôvodov v zmysle ust. § 219 ods. 1,2 O.s.p. potvrdil. O trovách konania sa rozhodne v rámci rozhodovania veci samej. Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z. z.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.